

УДК 725.91:725.391

Аспірант **Горова Ю. О.**

Науковий керівник: д-р арх., проф. **Слепцов О. С.**

Кафедра основ архітектури та архітектурного проектування
Київський національний університет будівництва та архітектури

ПРИНЦИПИ ОРГАНІЗАЦІЇ ВИСТАВКОВО-МУЗЕЙНИХ КОМПЛЕКСІВ АВІАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Анотація. у статті сформульовані принципи організації виставково-музейних комплексів авіаційних технологій та засоби архітектурно-художньої виразності на основі проведеного ґрунтового аналізу закордонного та вітчизняного досвіду проектування схожих за тематикою об'єктів.

Ключові слова: авіапарк, музей авіації, виставково-музейний комплекс технологій, принципи організації

Як засвідчує попередньо проведений аналіз технологічних, містобудівних, соціально-економічних факторів та передумов для оптимізації функціонально-планувальної структури виставково-музейного комплексу та подальшого його територіального розвитку, було виявлено, що великий вплив та значення мають такі чинники:

1. Більш компактне та ущільнене вирішення забудови виставкового комплексу за рахунок впровадження ефективних технологій, функціонального зонування території, а також удосконалення архітектурно-планувальних вирішень виставкових будівель.

2. Блокування та кооперація виставкових, конгресових, культурно-розважальних та ділових будівель різного рівня, створення «універсального» типу виставково-музейного комплексу авіаційних технологій.

3. Інтеграція виставкових комплексів з громадськими культурно-просвітницькими, торгівельними та побутовими центрами.

4. Відповідність сучасним соціальним умовам, використання нових та передових технологій, науково-технічних, архітектурно-художніх та інженерно-технічних досягнень.

5. Гнучкість та варіативність об'ємно-планувальної композиції.

Таким чином, для встановлення напрямів удосконалення виставкової матеріальної бази необхідно виявити не тільки оптимальної функціонально-планувальної структури території всього виставково-музейного комплексу, тобто взаємозв'язку внутрішніх взаємозв'язків між компонентами цілого та комплекс функцій, які вона виконує (структурний та функціональний аналіз), а більш широкий комплексний підхід до вивчення даної проблематики.

Таким чином, для виявлення спрямування на удосконалення та оптимізації матеріально технічної бази необхідно визначити не тільки оптимальну модель функціонально-планувальної структури музейно-виставкового комплексу високих технологій (на прикладі виставок або музеїв авіаційних технологій) та правильного й оптимального планування території виставкового комплексу, тобто внутрішні взаємозв'язків компонентів цілого та комплекс функцій, які він виконує (це ґрунтовний структурний та функціональний аналіз об'єкту, що будується).

Різні публікації щодо проблем методології архітектурних пошуків засвідчують, що елементи, функції та взаємозв'язки розглядаються у вигляді взаємопов'язаного цілого. Кожен об'єкт аналізується як елемент більш високого рівня з усіма вагомими зв'язками з іншими об'єктами системи, до складу якої вони входять. А комплексний метод передбачає багатофакторний аналіз проблеми та широко використовується в архітектурно-типологічних вишукуваннях [1].

Виявлення загальних принципів функціонування та цілісного розвитку об'єкту є позачерговим та найбільш вагомими у вирішенні задач архітектурної методології.

По відношенню до даного типу об'єктів, що розглядаються в даній дисертації, комплексний метод передбачає пошук у взаємовпливі між виставково—музейними комплексами авіаційних технологій та міським простором, найближчої забудови та сусідніх об'єктів, які можуть відігравати важливу роль у житті міста та мати власну закриту структуру й процеси, які бажано не порушувати. Наприклад, зв'язок музею авіаційних технологій з наближеним до нього аеропортом або воєнним полігоном, аеродромом, функціональна структура яких є непорушною та сталою, саме тому потрібно враховувати комплексність у проектуванні об'єктів даного типу. Також важливим та вагомим є зв'язок з громадським та культурним центром міста, зовнішніми транспортними вузлами та рекре-

аційною зоною, сусідню забудову та оточуючий архітектурний простір. Наближеність виставкового комплексу авіаційних технологій до таких об'єктів визначають його принцип доступності.

Принцип доступності напрямлений на більш економічне пересування людини в просторі та часі, найбільш економічне та ефективне використання штучного простору, який створює архітектор. Принцип мінімізації відстаней від виставкового-музейного комплексу до об'єктів міста, оскільки саме відвідуваність музеїв та виставок є основним та визначальним критерієм, за яким встановлюється рентабельність та доцільність будівництва даного об'єкту. Відвідуваність музею або виставки залежить від часу, який людина витрачає на подолання відстані, щоб дістатися до нього.

Розміщення виставкового комплексу даного типу визначаються планувальною структурою та транспортною системою міста. Наряду з дефіцитом території, що передбачаються під грандіозні об'єкти виставок авіаційних технологій, авіасалонів та музеїв авіації, складність розміщення в структурній тканині міста полягає у тому, що їх територія концентрує вузол з великими пішохідними потоками, котрі, в свою чергу, створюють транспортні потоки. При проектуванні генерального плану комплексу архітекторові варто звертати увагу на компактність тіла споруди, з огляду на те, щоб відвідувачі мали чітке уявлення про функцію притаманну кожній споруді комплексу, легко орієнтувалися в розміщенні частин виставки. Всі ці вимоги можна досягти правильною та чіткою організацією території.

Як було відзначено, для виставкового-музейного комплексу технологій притаманні певні особливості у зв'язку з плануванням території. Виділяють такі основні зони:

- виставкова зона,
- зона конгресів та конференцій,
- зона ділового обслуговування,
- зона побутового обслуговування,
- зона громадського харчування,

Для характеристики взаємного розташування вказаних зон, а також всіх об'єктів виставкового комплексу використовують принцип компактності. Цей принцип направлений на мінімізацію комунікаційного простору, що дозволяє звести площу забудови до мінімуму.

Рис. 1. Принципи організації виставково-музейних комплексів авіаційних технологій

Також одним з найголовніших і значущих факторів та вимог формування й проектування генеральних планів виставкових комплексів авіаційних технологій є правильне розташування входів на території музейного комплексу, що має особливе значення при одночасному проведенні виставок і технологій, і мистецтва.

Виставкові об'єкти мають дуже специфічний характер, саме тому їх дуже важко розмежовувати за функцією.

Ще одним важливим принципом є принцип екологічності. Він є визначальним у виборі ділянки під будівництво. Така місцевість має мати

безпосередній зв'язок з парковими зонами, місцями та зонами релаксації, а також місцями громадського відпочинку.

В залежності від того, де саме буде розташований виставковий комплекс авіаційних технологій — в історичному центрі міста, у структурі міської забудови, у рекреаційній зоні міста чи в заміській парковій зоні — у значній мірі формується і залежить функціонально-планувальна структура та об'ємно — просторове вирішення кожної окремої споруди та комплексу в цілому.

В архітектурно-планувальному відношенні можуть бути виділені два принципи прийому розміщення виставково музейних комплексів технологій: локальні та інтегровані [2].

Принцип функціональної-просторової інтеграції відображає гармонійне включення виставково-музейного комплексу в оточуючу забудову, при цьому використовуючи окремі функціональні елементи працівниками комплексу та жителями сусідніх прилеглих районів. Схоже містобудівне вирішення нагадує ситуацію в Одесі з Одеським морським торговим портом, де виставковий комплекс розташований не тільки в центральній частині міста, а й в історичній забудові.

Література:

1. Савицька О. С. Принципи арх. -планувальної організації виставкових комплексів: дис. канд. архітектури.: 18.00.02/; (КНУБіА)/К., 2005. — 20 с.
2. Бунин А. В., Саваренская Т. Ф. История градостроительного искусства. М., Стройиздат, 1979.

Аннотация. В статье сформулированы принципы организации выставочно-музейных комплексов авиационных технологий и средства архитектурно-художественной выразительности на основе проведенного анализа зарубежного и отечественного опыта проектирования подобных по тематике объектов.

Ключевые слова: авиапарк, музей авиации, выставочно-музейный комплекс технологий, принципы организации

Abstract. In this research paper formulated the principles of exhibition and museum complexes aviation technologies and means of architectural and artistic expression on the basis of a thorough analysis of foreign and domestic experience in designing similar topics facilities.

Keywords: fleet, aviation museum, exhibition and museum technology, principles of organization.